

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 50. De officio mandatarii, & procuratoris, ac gestoris negotiorum,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

disput. 553. & 554. estque illud quod quis vltro suscipit gerendi negotium alterius, inficio ipso, nec mandante. Itemque officium tutorum, aut curatorum; quod suscipere compelluntur auctoritate publica. De hoc idem ibid. disput. 555. & latius in precedenti disput. 220. & quinque sequentibus, differens de iisdem tutoribus, & curatoribus. Ad quem recurrere debet is cui non sufficienter alias dicta a nobis; maxime in hoc libro cap. 9. ad num. 141. ad num. 153. & in preced. lib. 20. num. 56. Censeri pariter possunt civilia officia publica, esse quasi contractus cum Republica iniuri. Itemque (nisi malis vocare semicontractus) donatio, testamentum, & legatum. Itaque pro plena ratione iudicandi de peccatis in hoc libro nobis proposita, nonnulla adhuc dicenda sunt, tum de officiis mandatariorum, & procuratorum: tum de officio gestorum negotiorum: tum de donatione, testamento, & legatis; & ad modum appendicis in complementum addendum aliquid de dissolutione obligationis, siue ex contractu, siue ex quasi contractu orta. De civilibus vero officiis publicis particularis tractatus huic addetur.

CAPVT L.

De officio mandatariorum, & procuratorum, ac gestorum negotiorum.

SUMMARIUM.

- 607 Quid sit mandatum, & duo documenta de forma mandati.
608 Documenta de susceptione mandati, & de eiusdem reuocatione, & de obligatione mandatoris suppeditandi necessaria ad mandati executionem.
609 De cessatione mandati per mortem mandatoris, aut mandatariorum, & de qua culpa teneatur mandatariorum: ac de mandato contra bonos mores.
610 Definitio Procuratoris.
611 Procurator alius est ad lites, & aliud ad negotia, & qua etas in illis requiratur.
612 Procurator legitime constituti auctoritas.
613 Duae obligationes gestorum negotiorum.
614 Duae actiones eiusdem respondentis.
615 De quibus teneatur negotiorum gestor.

DIGESTIS lib. 17. & Cod. lib. 4. titulus habetur Mandati, vel contra: habetur item De procuratoribus Digestis lib. 3. & Cod. lib. 2. ac in Decretalibus, tam nouis, quam antiquis libro primo, habetur demum De negotiis gestis, ff. lib. 3. & Cod. lib. 2. Ad vitandum autem prolixitatis nimie fastidium, de singulis attingemus paucis aliquot documenta accommodata ad nostrum institutum.

Documenta de officio mandatariorum.

SECTIO I.

PRIMUM est, mandatum nihil aliud esse quam officium, siue ministerium quod ab aliquo gratis exhibendum suscipitur in gratiam solius mandantis, vel illius simul & mandatariorum, vel in gratiam alicuius tertij, ex lege 2. ff. Mandati. Pro huius pleniore intelligentia videndus est Molina in citato tract. 2. disput. 548. vbi. vers. Locatio autem, monet illud quod in ea definitione indicatur; ad officium mandatariorum spectare, vt ipsum gratis exhibeatur; non ob stare quod exhiberi possit spe remunerationis accipiende. Nam & cum sic exhibetur, censetur gratis exhiberi; quando quidem mandator tunc etiam ad compensationem obsequij sibi exhibiti, non est aliter obligatus, quam ex gratitudine: sique voluit se obligatum ex iustitia, non mandauit proprie, sed conduxit precio operam alterius.

SECUNDUM est, vt gesta per mandatarium sint valida, requiri, vtis seruet formam mandati: quia paria sunt, prater, vel citra mandati formam, & contra eam agere; vnde si non seruet, nihil praedictabit mandanti: sed si quod damnus inde sequatur, tenebitur illud refarcire, ex lege 3. & 4. ff. Mandati: tenebiturque emptori de cuius actione si mandator rem suam taliter alienatam sibi vendiderit, prout

posse, habetur ex lege Cum mandati, Cod. eod. tit. De qua re Molina disput. 552. Aduerte vero ad mandatorum nihilominus pertinere commodum profectum seruata forma mandati, ex §. Is qui exequitur, Institut. De mandato, & ex lege Diligenter, §. finali, ff. eodem titulo. Exemplum est, si mandauit tibi vendere equum meum centum, & tu vendidisti centum & decem: aut si mandauit tibi equum emere mihi pro centum, & emisti pro nonaginta, illud emolumentum meum est.

TERTIUM est, quod colligitur ex lege 3. & 46. ff. Mandati. Quando certa mandati forma praecipua non est, si mandatariorum rem bona fide rationabiliterq; gerat, mandator ei perinde obligatur, ac si certam formam praescripserit, quam seruasset. Itaque in tali casu, si mandatariorum rem mandatoris vendat credita pecunia, & attentis circumstantiis id rationabiliter, prudenterque factum appareat, id ipsum debet idem mandatorum habere.

QUARTUM est, quod habetur Institutis De mandato, §. ii. his verbis: mandatum cuiuslibet suscipere liberum est; susceptum autem consummandum est, aut quamprimum renuntiandum: vt per semetipsum, aut per alium, eandem rem mandator exequatur. Nam nisi ita renuntietur, vt integra causa mandatori seruetur eandem rem explicandi: nihilominus mandati actio (ad damna scilicet omnia deo subsequuta, quod sua culpa mandatum non impleuerit) locum habet; nisi iusta causa intercesserit, aut non renuntiandi, aut inreperstine renuntiandi. Haec ibi. Circa quae videndus est Molina in citato disput. 552. art. 2.

QUINTUM est, mandatorum posse re integra reuocare mandatum, hocque reuocatum euanescente. Ita habetur ex preced. §. 9. Institut. Indeque Molina ibidem, vers. Mandator, colligit argumentum a contrario sensu, re non integra, seu negotio inchoato, reuocare non posse, si ex reuocatione ei cum quo negotium inchoatum geritur, vel mandatariorum damnum proueniat; nisi forte iusta aliqua causa excuset iudicio prudentis. Caterum si damnum non proueniat, nihil est cur negetur posse mandatorum, re etiam non integra, reuocare mandatum suum, quando quidem actio mandati datur ad interesse; sique hoc non sit, nec illa datur, ex lege Si procuratorum, §. Mandati, ff. Mandati.

SEXTUM est, mandatariorum si expensas aliquas faciat post mandati reuocationem siue expressam, siue tacitam, quam ipse probabiliter ignorauerit, posse eas recte a mandatore exigere, §. Item si, Institutis De mandato; quia iusta alioqui & probabilis ignorantia dampnum illi afferret. Vbi aduerte (quod habet Molina disput. 549. vers. Simili modo) celebrato mandati contractu, ex parte mandantis resultare obligationem soluendi mandatariorum si quid expenderit in mandato exequendo; contribuendique ei necessaria ad mandati executionem, quando non fuerit aliud expressum; itemque soluendi eidem, si quid in gratificationem promisit dum contractus mandati celebrabatur. Haec ille; quibus addit quaedam pro foro externo.

SEPTIMUM est, mandatum expirare morte mandantis, si res sit integra, ex §. proxime citato, & ex lege Mandatum, Cod. Mandati: adde & morte mandatariorum, cum par sit conditio contrahentium. Vnde per argumentum a contrario sensu, si res integra non sit, sed negotium peragi coeperit: neque mandantis, neque mandatariorum morte mandatum expirare: sed mandatariorum posse, & teneri illud profectum dum manet superstes: aut eorum mortuo, ipsius heredes, prout annotat Molina in fine memoratae disputationis.

OCTAVUM est, quando mandatum in solius mandantis utilitatem suscipitur nulla expectata mercede: mandatariorum teneri tantum de lata culpa. Quando vero suscipitur in utilitate quoque mandatariorum, is teneatur etiam de leui culpa, secundum communes iuris regulas: non autem de leuissima, nisi forte res mandata requirat exactissimam diligentiam: ad quem casum restringenda sunt iura quorum meminit Molina in eadem disput. 549. vers. Exquant.

NONUM est, mandatum quod est contra bonos mores, non esse obligatorium. De hoc pluribus Molina disput. 550. pro foro externo. Pro interno facit quod ibid. initio habet, mandatum generale ad omnia, non extendi ad illicita. Et si quid mandatariorum accepit pro re illicita patrandam,

teneri

teneri non implere mandatum: & si quid acceperit eo nomine, teneri illud restituere danti, nisi mādātum iam impleuerit: tunc enim tanquam is qui satisfecit cōventioni, potest illud retinere, dummodo sit pretium moderatū, & quod nō excedat limites pretij iusti pro tali re exequenda.

Documenta de officio procuratoris.

SECTIO II.

610. **PRIMUM** est, procuratorem, ex lege prima, ff. De procuratoribus, esse qui aliena negotia mandato domini administrat. Circa quod aduerte administrantem sua negotia, non censerī procuratorem, sed dominum. Et quod aliquādo in iure, vt in lege Si quis in rem, ff. De pignoriis, dicitur, procurator in rem suam; non esse sic accipiendum, quasi ad officium procuratoris spectet etiam proprium negotium tractare; sed quod interdum spectet alienum tractare in suam vtilitatem: vt cum dominus eius suum & actionem cessit. Aduerte etiam ex ea definitione intelligi procuratoris differentiam à multis aliis, qui negotia administrant; vt à negotiorum gestore, tutore, & curatore, ac syndico, aliisque similibus. Eo enim ipso quod procuratoris est aliena administrare mandato domini, distinguitur à negotiorum gestore, qui absque mandato administrat: & à tutore & curatore, qui non domini mandato, sed publica autoritate legis, aut Magistratus aliena administrant: ac demum à syndico, qui mandatum habet quidem, non tamen à priuata persona, sed ab vniuersitate, cuius negotium gerit. In quo sufficiens differentia consistit ad constituendum titulum diuersum: vt ex eo patet, quod Digestis præter titulum de procuratoribus, alius proxime subiungatur; Quod cuiusque vniuersitatis nomine, vel contra eam agatur.

611. **SECUNDUM** est, aliena negotia tractari posse, vel in iudicio, vel extra iudicium: ideoque fieri, quod distinguatur procurator, vt alius sit ad lites, qui causam alterius de ipsius mandato sollicitè in iudicio, persequatur: alius vero sit ad aliena negotia gerenda extra iudicium. Siue hūc autem, siue illum, constituere potest tantum rei vel litis dominus; nec constitutus potest pro se alium constituere, ex lege Quod quia, Cod. De procuratoribus: nisi quod lite iam contestata tutor & curator possint suo loco procuratorem ad lites constituere; ex lege Neque, eodem tit. Neuter vero eorumdem procuratorū cogitur inuitis tale officium suscipere, ex lege Inuitis, eodem etiam titulo. Vbi autem susceperit, non potest, nisi res adhuc sit integra, renuntiare, nec dominus ipsum ab officio remouere, iuxta legē Procuratoribus, & legē Nulla, eodem quoque titulo.

TERTIUM est, procuratorem ad negotia debere esse minimum 17. annorum; ad iudicia vero viginquinq; annorū, ex Cap. Qui generaliter, De procuratorib. in sexto.

612. **QUARTUM** est, procuratoris legitime constituti auctoritatem hāc esse, vt quidquid ab eo fit, à domino censeatur factum, nisi mandati fines excedat; ex lege Si procurator, Cod. eodem tit. Et ratio est, quod procurator aliquid agēs in negotiis, siue in iudicio, siue extra iudicium, agit nomine & loco eius cuius est procurator. Pro quo faciunt quæ habet Molina *disputatione* 551. Aduerte vero, ex Cap. qui ad agendum, §. finali De procuratoribus in 6. Etiam si quis generale mandatum ad lites acceperit, eum tamen nō posse absque speciali domini mandato iuramentum deferre, nec transigere vel pacisci; nisi bonorum, vel causæ administratio libera sit ei concessa; vt censetur, ex *glossa finali* ibid. tum quando concessa est specialis facultas ad tale quid: aut generalis & libera administratio data est procuratori: aut concessa est in rem vtilitatemve suam.

QUINTUM est. Procuratorem ad negotia posse liberè alium ad ea deputare, ex cap. i. §. finali, titulo cit. Sed tamen si aliquod damnum ex substituto obuenerit domino, prior procurator tenebitur ei, & posterior procurator priori, prout habet Molina *in fine citate disput.* 551. per legem Si procuratorem, §. Si quis mandauerit, ff. Mandati Ex quo loco habetur procuratorem ad lites posse quidem actorem, non tamen procuratorem instituere sine speciali domini facultate, nisi lite iam contestata, id est, negotio

iam cepto tractari in iudicio de consensu partis. Atque de procuratore ad lites in sequent. cap. 56. plenius. De procuratore autem ad negotia iam dictis adde, ad ipsum pertinere quæ ante præscripta sunt de mādātariis; quandoquidem procurator mādātarius quidam est; procuratioque mandato continetur, tanquam species suo genere.

Documenta de officio gestorū negotiorum.

SECTIO III.

PRIMUM est; inter procuratorem & negotiorum gestorem differre tantum quod ille de mandato domini negotia administret, & hic administret sine tali mandato, tanquam voluntarius quidam procurator: ex eo habens autoritatem, quod ipsa rei natura bonumque commune postulet, ne res & negotia absentium detrimentū pariantur. Quia vero æquum est, tam ei qui talia negotia gessit, expensas ea de causa factas refundi; quam ei pro quo gessit, rationem expensarū & recepti reddi, obligatio vtrique oritur. Ex parte quidem gestorū negotiorum, ad reddendam rationem eorum quæ gessit: & ad soluendum si quid ad ipsum ex negotio gesto peruenit, siue sint fructus rei administratæ, siue quid aliud, vel si quid perit culpa ipsius: vel lata, si negotia essent deserta, quæ nullus alius erat gesturus, ex lege 3. §. Interdum, ff. De negotiis gestis, vel etiam leui, ex lege Tutori, Cod. eod. tit. Ratioque est, quia is qui alterius negotia suscipit, aigentiam suam & indutiam promittere censetur, quam proinde ordinariam adhibere tenetur; niq; faciat, culpani, de qua loquimur, leuem admittet.

Ex parte vero illius cuius gestum est negotium obligatio oritur, soluendi expensas in bonum ipsius factas, non tamen superfluas; ex lege Si quis negotia 2. ff. eodem tit. In quarum expensarum numero comprehendi valorem industriae & operarum positaram, expressit Molina *in disput.* 553. non longe ab initio. In sequenti *disput.* 554. parte priorè differens pluribus de iisdem expensis in particulari.

SECUNDUM documentum est. Duplici memorata obligationi respondere duplicē actionem negotiorū gestorū: vnā directam, quæ competit domino aduersus negotiorū gestorem, vt rationem reddat administrationis suæ: alteram cōtrariam, quæ competit ei qui aliena negotia absque mandato domini sponte gessit animo repetendi ea, quæ vtiliter in talia negotia impenderit. Aduerte vero, si donandi animo impenderit, non posse illa repetere; qui quidem animus plerumque præsumitur in personis coniunctis, vt cum mater in petendis filio tutoribus sumptum facit, ex lege 1. Cod. De negotiis gestis: & cum pater filio, vitricus priuigno, vir vxori, alimenta suppeditat, ex lege Alimenta, lege Si paterno, & lege Si vxorem, eodem titulo. Cuiusmodi præsumptioni locus non est paratione, quoad ea quæ impenduntur in ipsarum personarum coniunctarum rebus, bonisq; conseruandis; ex cit. lege Alimenta, in fine, & sequenti lege Si filius: nec est item quādo negotiorū gestor protestatus est se repetere velle quod suppeditauit, ex lege Nescenius, ff. De negotiis gestis. Et ratio est, quia præsumptioni locus non est, vbi aperte constat de contraria veritate. Pluribus de his Molina *in memorata disput.* 554. à vers. Vt intelligatur, vsque ad finem.

TERTIUM documentū est. Quando multa negotia occurrunt quæ gerantur, & aliquis vnum eorum gerit reliquis omisis, quæ à nullo geruntur, non teneri de iis quæ non gessit: nisi in causa fuerit cur omitterentur; satis aduertēs præsto esse qui omnia gereret, si ei omnia relinquere rentur. Ratio est, quod negotiorum gestorū liberum sit incumbere iis quæ voluerit, & alia nō curare. In quo distinguitur à tutore, & ab aliis qui ex officio, aut suscepto mandato tenentur bona omnia alicuius administrare. De qua re Molina *disput.* 553. vers. Vtrum autem. In sequenti admonens, quando quis putans gerere negotium vnus, gerit negotium alterius, actionem negotiorum gestorū interteruenire inter ipsum & hunc, non autem illum, ex lege Liberto, §. i. ff. De negotiis gestis.

QUARTUM est, quod habet Molina *in seq. disput.* 554. paulo ante medium. Quando aliquis gessit negotia nomine alterius,

terius, qui nec talia gerere consuevit, nec gessisset si praesens fuisset (vt si emit equos ad negotiationem, nomine eius qui non consuevit talia quid facere, nec fecisset si praesens fuisset) totum gestum tribui gestori; non autem ei cuius nomine gestum est: nisi hic id ipsum ratum habeat. In quo casu lucrum ad eum spectabit, ac debeat expensas omnes soluere. Non postea vero, si multa negotia gesta essent ipsius nomine, quaedam in quibus lucrum cerneretur, rata habere: quaedam in quibus damnum comperiretur, non habere rata: sed teneatur rata habere omnia, aut nullum. Pro quibus facit lex Si negotia, ff. De negotiis gestis.

CAPVT LXI.
De Donatione.
SUMMARIVM.

- 616 Spectantia ad rationem donationis.
- 617 Requisita ad validitatem donationis.
- 618 Retractari non potest ex mera poenitentia donatoris, & diuisione filii in puram, & mixtam.
- 619 Alia diuisio in eam qua est inter viuos, & in eam qua est causa mortis.
- 620 De donatione a patre facta filio existenti sub ipsius potestate.

DE hac in Decretalibus habetur titulus 24. lib. tertij, & titulus 20. lib. 4. In Institutis titulus 7. lib. 2. In Digestis titulus 5. & 6. lib. 39. In Codice titulus 3. & 16. lib. 5. & titulus 54. 55. 56. & 57. lib. 10. Multis inter recentiores de eadem agit Lud. Molina de iust. & iure tract. 2. a disput. 273. ad 293. Quae ad iudicium nobis propositum necessaria videntur, comprehendemus aliquot documentis.

PRIMUM est, ex lege Senatus, §. 1. ff. De mortis causa donationibus; donationem dici quasi doni dationem, eoque nomine significari tunc solum, eam locum habere cum datio ex liberalitate procedit: quando quidem aliunde procedens non habet doni rationem. Atque ita donatio definitur, actus liberalitatis quo quis rem aliquam in alterum acceptantem alienat gratis. Vbi aduerte primo, ad donationem requiri tam dantis, quam accipientis consensum liberum, siue expressum, siue etiam tacitum, qui ex coniecturis colligitur. Neque enim inuitus, aut ignorans donat, ex lege 10. Cod. De donationibus, inuitoque beneficium non datur, vt habet regula 69. iuris, ff. Adde nec ignoranti. Ideo enim si quis infanti donare velit, id per se iurum ipsius fidelem transigi debet; qui pro eo accipiet, ex lege 26. Cod. De donationibus. Ideo item, si absens absenti aliquid donauerit, non ante perfecta erit donatio, quam de ea certior factus donatarius voluntatem suam ac consensum declarauerit; argumento legis sextae, ibidem. Et ratio est, quia donatio requirit coniunctionem consensuum dantis & accipientis, nec in id quod ignoratur, consensus praebetur.

Aduerte secundo, rem quae donatione in alium alienatur, esse posse tum corporalem, vt domum, fundum, equestrum, &c. tum incorporalem, vt iura, actiones, nomina debitorum, nonnullaque alia. Sic donatio est, si actionem furti, aut aliam quam in te habeo, remisero, ex lege 18. Cod. eod. tit. Item si nomina debitorum meorum gratis in te transfero, ibid. lege 2. Item si ius aliquod meum in te transferam: siue sit in re, siue in spe, & ex conditione pendens, ex lege 3. adhuc ibidem.

Aduerte tertio, ad donationem spectare, vt gratis fiat. Nam si fieret ea mente vt donatarius obligetur ad aliquid eo nomine refundendum, non esset donatio seu beneficium; sed creditum aut permutatio. Non refert tamen, quod ex ea speretur remuneratio: quoniam haec non est compensatio debiti ex iustitia: sed vere est donatio ex liberalitate procedens, & simul ex gratitudine, quae non tollit rationem donationis. Vnde est, quod in iudicio non datur actio in donatarium, eo solo nomine ingratum, quod non remuneret: sed solum quod non modo non remuneret, sed etiam donatorem afficiat aliqua atroci iniuria. In quo casu Iustinianus Cod. De reuocandis donationibus, lege vltima, dari voluit actionem ad reuocandam dona-

tionem, Quod quidem approbatur in Cap. Anali De donationibus. De vario genere donationis remuneratoriae vide Molinam disput. 292.

SECUNDVM documentum est, quod ad validitatem donationis requiratur primo, vt res quae datur, sit propria: nam aliena donari potest quidem, non tamen, vt nec vendi valide; seu transferendo dominium, ex lege 14. 21. & 24. Cod. De donationibus. Secundo, requiratur, vt is qui donat, liberam habeat potestatem alienandi rem quam donat: qui enim subsunt acrius potestati, quoad alicuius rei alienationem, nequeunt eam valide facere, sine eorumdem consensu: siue nisi quantum intellexerint esse ipsorum voluntatem. Tales sunt illi qui eadem de causa contrahere nequeunt propria autoritate, de quibus egimus in praeced. cap. 9. & in lib. 4. cap. 22. explicando a quibus elemosyna corporalis possit fieri. Tertio, requirantur omnia, quae sunt necessaria ad validam promissionem, de quibus videndum est caput sextum huiusce libri. Quarto, requiratur vt traditio rei interueniat. Nam, vt habetur lege 20. Cod. De pactis, traditionibus & vscapionibus dominia rerum, non nudis pactis transferuntur. Sufficere autem eam quae iuris fictione, iuxta antedicta cap. 1. nu. 12. vim habet verae traditionis, ex eo constat, quod in beneficiis seu donationibus, tanquam profectis scilicet ex animo p. n. libera- li, interpretatio plenissima facienda sit, ex Cap. Cum dilecti, in fine, De donationibus.

Iam ad donationis validitatem nulla solemnitas requiritur (ex lege vltima, Cod. De donariis) praeter insinuationem, si donatio ipsa quingentos aureos excedat, ex praecedenti lege penult. Ne quis enim facile ultra modum liberalis esset, aut via pateret confectis donationibus, constitutum est lege, tam immensas iudici competenti insinuari, & in acta publica redigi: etiam si fierent inter personas coniunctas, ex lege 25. 27. & 32. Cod. De donationibus. Pluribus differentem de donis quae insinuatione indigent, aut quae non indigent: & quid tenendum sit de donatione facta omnium bonorum tam praesentium, quam futurorum, vide Molinam disput. 278. 279. & 280.

TERTIUM documentum est, donationem rite valideque perfectam non potest ex mera donatoris poenitentia retractari, ex lege 2. 3. & 4. Cod. De reuocandis donationibus; exceptis tamen duobus casibus, quorum prior est, quem ante attingimus, cum donatarius atrocem iniuriam fecit donatori, posterior vero, qui habetur ex lege Si vnquam, eodem titulo, cum quis non habens liberos, omnia sua bona, aut magnam eorum partem alicui largitus est. Si enim postea liberos suscipiat, eorum quod largitus est, repetere poterit. Vide Molinam disput. 281. 282. & 283.

QUARTVM documentum est, donationem aliam dici puram, seu nudam, tanquam eam cui nihil extrinsecum appositum est, & aliam mixtam, seu vestitam, tanquam eam cui ad instar vestis apponatur, vel tempus futurum, vel conditio, vel modus, vel demonstratio, vel causa: ita vt quaedam dicatur facta cum additione in die, seu tempus futurum: quaedam sub conditione, quaedam sub modo, vel demonstratione, & quaedam ppter causam. De pura autem nihil peculiare occurrit proxime dictis addendum. De facta cum additione in die, iudicandum est secundum ea quae in praeced. n. 299. dicta sunt de vditione cum pacto additionis in diem. De reliquis autem, per ea quae de conditione, modo, demonstratione, & causa contractui apponi solitis dicta sunt in huiusce libri cap. 5. addere poterit qui volet, tradita per Molinam in disput. 284. 285. & 286.

QUINTVM documentum est, Institutis De donationibus, §. 1. Donationem in genere diuidi adhuc in eam quae dicitur donatio inter viuos, & in eam quae dicitur donatio causa mortis: eo quod scilicet donator hanc (non item illam) faciat adductus cogitatione mortis, aut periculi eiusdem. Vnde sequitur differentia posita in lege 1. & in lege 35. §. 2. ff. De mortis causa donationibus; quod in donatione mortis causa, donator malit se habere rem, quam donatarium: & hunc malit, quam suum heredem eam habere. In donatione vero inter viuos, malit donatariu eam habere, etiam quam semet. Est & alia differentia; quod donatio inter viuos egeat insinuatione, si excedat praesentiam

aiure

ANAL
ACTS
Part
V